

Asia: VN/5937/2025

Kansalliset TKI-politiikan ja -toiminnan strategiset valinnat - National strategic choices for RDI policy and activities

Yleiset kysymykset - general questions

Organisaation toimiala Organisation domain

Yhdistys tai yhteisö - Association

Onko valintojen valmistelussa ja tavoitteissa tunnistettu olennaiset asiat?

Have essential matters been identified in the preparation of choices and in the objectives?

Kyllä / Yes

Huomiot valmisteluun tai tavoitteenasetteluun?

Observations for preparation or goal-setting?

Tavoitteenasettelussa listatut huomioonotettavat asiat ovat relevantteja. Niiden lisäksi olisi tarpeen nostaa esille painopisteiden vaatiman osaamisen ja osaajien kouluttamisen varmistaminen. Alueellisen TKI-toiminnan kehittämisen tuen rinnalle on tarpeen tuoda kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön elementit.

Huomiot vaikutuspolkuihin, miten näette valintojen vaikutukset?

Observations on impact paths, how do you see the impacts of the choices?

Vaikutuspoluissa mainitut valintoja tukevat eri hallinnonalojen ja politiikka-alueiden toimet ovat oleellinen osa kokonaisuutta. Rahoituksen rinnalla tulee mm. edistää TKI-toimintaa helpottavaa ja vahvistavaa sääntelyä.

Huomiot valintojen lähtökohtiin ja tunnistamiseen

Observations on the starting points and identification of choices

Valinnoissa on pidettävä esillä riittävän systeminen näkökulma ja varmistettava yhteys mm. osaajien saatavuuteen ja koulutustason nostamiseen. Näkymä osaajien saatavuuteen on keskeinen tekijä myös yritysten investointihalukkuudessa.

Huomiot valinta-aihioihin: Onko aihioissa otettu huomioon oikeat näkökulmat? Mitä täydennettävää niihin on? Notes on proposed choices: Have the correct perspectives been taken into account in the proposed choices? What needs to be supplemented?

TKI-järjestelmä: riskinottokyvyn lisääminen ja investointien houkuttelu
RDI system: increasing risk-taking capacity and attracting investments

Unifi pitää valinta-aihiota erittäin tärkeänä. Aihiossa on otettu huomioon oikeat näkökulmat. Riskinottokyvyn ja kunnianhimoisen TKI-toiminnan kasvattaminen, uusiin ja luoviin tutkimusavauksiin kannustaminen, tutkimusrahoituksen pitkäjänteisyyden lisääminen ja TKI-osaajien saatavuuteen panostaminen ovat keskeisiä kysymyksiä koko TKI-järjestelmän kannalta. Osiossa tunnistetaan hyvin, että yliopistojen perusrahoituksen vahvistaminen on keskeinen keino edellä mainittuihin seikkoihin vastaamisessa.

TKI-osaajien saatavuus, huippuluokan tutkimus, vakaa ja TKI-toimintaan kannustava sääntely, kytkeytyminen kansainväliseen TKI-toimintaan sekä toimivat yhteistyöverkostot mm. tutkimustoimijoiden ja yritysten välillä ovat edellytyksiä myös TKI-investointien houkuttelulle.

Uudet rohkeat tutkimusavaukset löytyvät usein tutkimuslähtöisessä monitieteisessä ja/tai sektoreiden välisessä yhteistyössä. Tällaista tutkimusta voidaan rahoituksen ohella edistää mm. seurantaindikaattoreilla, jotka huomioivat vaikuttavuuden eri reitit ja aikajänteet.

Data ja datapohjainen arvonluonti
Data and data-based value creation

Myös data ja datapohjainen arvonluonti on osuva valinta poikkileikkaavaksi teemaksi. Suomen on tähdättävä datavetoisen tutkimuksen ja tutkimuksen digitalisaation kärkimaaksi.

Resilienssi
Resilience

Osiossa on kuvailtu hyvin teemaan liittyvät kokonaisuudet, mahdollisuudet, kumppanuudet ja kyvykkyydet. Laaja-alainen koulutus, sivistys ja tutkimus ovat peruspilareita, joiden varaan yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja resilienssiä voidaan rakentaa. Resilienssi-aihiota jää hieman kahta muuta poikkileikkaavaa teemaa enemmän ylätasolle, mutta nivominen osaksi strategisten valintojen kokonaisuutta on kuitenkin perusteltu.

Murrosteknologiat, kaksikäyttö ja puolustus
Emerging and disruptive technologies, dual use and defence

-

Terveys ja hyvinvointi
Health and wellbeing

-

Ilmasto, ympäristö ja arktinen ulottuvuus
Climate, environment and the Arctic dimension

-

Toimeenpano ja muut huomiot - Implementation and other observations

Miten valintoja tulisi toimeenpanna eri tasoilla?
How should choices be implemented at different levels?

Oleellista on varmistaa poikkihallinnollinen tuki, jotta esim. sääntely tai osaajien saatavuus ei muodostu pullonkaulaksi.

Vapaa sana - ovatko valinnat oikeaan osuvia vai pitäisikö valita jotain muuta?
Free word - Are the choices correct or should other choices be made?

Kansainvälinen tutkimusyhteistyö on Suomelle välttämätöntä. Korkeatasoinen tutkimus ja koulutus, TKI-osaajien saatavuus ja vastuullisen tieteen ja tutkimuksen periaatteisiin sitoutuminen rakentavat Suomen houkuttelevuutta tutkimuskumppanina ja avaavat mahdollisuuksia tiivistää muun muassa pohjoismaista yhteistyötä.

Holopainen Heikki
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry